

IV. Invaliditeit in Spanje

Lange duur – Bevestigen dat de jaren dat de persoon in België gewerkt heeft in aanmerking worden genomen – Tot welke administratie moet de aanvrager zich richten

Vraag nr. 1881, gesteld op 21 december 2022, aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, door mevrouw SAMYN, volksvertegenwoordigster¹

Een inwoner in Spanje maar van Belgische afkomst die als gevolg van langdurige ziekte invaliditeit moet aanvragen, kan daar enkel een vergoeding krijgen indien hij minstens een loopbaan van vijf jaar kan aantonen. De jaren die in het buitenland – in casu België – gepresteerd werden, zouden meetellen voor de berekening van de loopbaanjaren. Dit moet uiteraard door de Belgische autoriteiten bevestigd worden.

1. Kan u bevestigen dat de in België gepresteerde jaren meetellen voor het bepalen van de vijf jaar tewerkstelling in Spanje?
2. Welke gegevens dient België aan Spanje over te maken om de invaliditeitsregeling aldaar te kunnen laten gelden?
3. Welke administratie dient de aanvrager te vatten en op basis van welke gegevens oordeelt deze administratie?
4. Wat is de normale doorlooptijd van de procedure (tijdsverloop tussen de aanvraag van de gerechtigde en het overmaken van de nodige gegevens aan de Spaanse autoriteiten)?
5. Op welke wijze kan de aanvrager ingelicht worden omtrent de stand van zaken van de procedure?

Antwoord

Ik ga ervan uit dat de geschetste casus een persoon betreft, van Belgische nationaliteit, die, na een beroepsloopbaan in België, een beroepsactiviteit in Spanje heeft aangevat onderworpen aan de Spaanse wetgeving (Spaans verzekerd), van waaruit hij vervolgens, wegens langdurige arbeidsongeschiktheid, een Spaans invaliditeitspensioen heeft aangevraagd.

Het bevoegde Spaanse orgaan zou (vooralsnog) niet kunnen overgaan tot toekenning omdat de betrokkene geen vijf jaar verzekerd is geweest onder de Spaanse wetgeving.

De coördinatie van het recht op sociale zekerheid voor personen die binnen de Europese Unie hun recht op vrij verkeer hebben uitgeoefend wordt geregeld door de Europese Verordening (EG) 883/2004 en haar toepassingsverordening (EG) 987/2009.

1. Kamer, bulletin nr. 105, gewone zitting 2022-2023, blz. 208.

Deze verordeningen voorzien onder meer in:

- het beginsel van “samentelling van tijdvakken” (art. 6 Verordening (EG) 883/2004) op basis waarvan het bevoegde orgaan van een lidstaat waarvan de wetgeving het verkrijgen, het behoud, de duur of het herstel van het recht op (invaliditeits)prestaties, afhankelijk stelt van de vervulling van tijdvakken van verzekering, van werkzaamheden in loondienst, van werkzaamheden anders dan in loondienst of van wonen, voor zover nodig, rekening houdend met de overeenkomstig de wetgeving van een andere lidstaat vervulde tijdvakken van verzekering, van werkzaamheden in loondienst, van werkzaamheden anders dan in loondienst of van wonen, alsof die tijdvakken overeenkomstig de door dat orgaan toegepaste wetgeving zijn vervuld
- een coördinatieregime voor invaliditeitsprestaties (hoofdstuk IV van Titel III van verordening (EG) 883/2004) op basis waarvan België en Spanje (beide aangemerkt als zgh. Type B-lidstaten) de regel geldt dat voor personen met een gemengde loopbaan in Spanje en België een aanvraag om invaliditeitsprestaties ingediend in één lidstaat eveneens aanleiding moet geven tot onderzoek van het recht op een (geprorateerde) invaliditeitsprestatie in de andere betrokken lidstaat.

Op basis hiervan kunnen wij als volgt antwoorden op de gestelde vragen:

1. indien de tijdvakken vervuld onder de Spaanse wetgeving niet zouden volstaan om te voldoen aan de verzekeringsvoorwaarden voor Spaanse invaliditeitsprestaties vooropgesteld in de Spaanse wetgeving, dient het bevoegde Spaanse orgaan, desgevallend rekening te houden met verzekeringstijdvakken die de betrokkene, tijdens de referteperiode vastgesteld in de Spaanse wetgeving, heeft vervuld onder de Belgische wetgeving.

2. het bevoegde Spaanse orgaan belast met het onderzoek naar het recht op een Spaans invaliditeitspensioen dient via het Europese EESSI-netwerk een overzicht op te vragen van de tijdvakken van verzekering voor invaliditeitsprestaties, vervuld onder de Belgische wetgeving (P5000 BE).

Ingevolge de aanwezigheid van een Belgische verzekeringsloopbaan voor het verleden, komt het eveneens toe aan het Spaanse orgaan om via hetzelfde EESSI-netwerk een aanvraagprocedure op te starten voor een geprorateerde Belgische invaliditeitsuitkering.

3. het Spaanse orgaan dient haar aanvraag om attestatie van de Belgische verzekeringstijdvakken via het EESSI-netwerk in te leiden bij het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV).

Verder zal het Spaanse orgaan eveneens via het EESSI-netwerk een aanvraagprocedure voor een Belgische invaliditeitsuitkering dienen in te leiden, en in het kader hiervan onder meer een overzicht van de Spaanse loopbaan bezorgen alsook gedetailleerde medische verslagen opgesteld door de Spaanse controlearts.

Het RIZIV zal instaan voor de wedersamenstelling van de Belgische verzekeringsloopbaan en het opmaken van het bericht P5000 BE met de weergave van de geattesteerde verzekeringsdagen vervuld onder de Belgische wetgeving voor het risico “invaliditeit”.

Het RIZIV zal verder, in samenwerking met de Belgische verzekeringsinstelling waarbij betrokkene laatst was aangesloten, onderzoeken of de (administratieve en medische) toekenningsvoorwaarden uit de Belgische wetgeving zijn vervuld, rekening houdend met de door het Spaanse orgaan verstrekte gegevens.

Indien is voldaan aan voormelde wettelijke toekenningsvoorwaarden zal aan betrokkene een geprorateerde Belgische invaliditeitsuitkering worden toegekend, op basis van een loopbaancoëfficiënt die de verhouding weerspiegelt van de Belgische verzekeringsloopbaan ten opzichte van de totale loopbaan vervuld onder de Spaanse en Belgische wetgeving.

4. de beantwoordingstermijn van het opmaken en opsturen van een Belgisch loopbaanoverzicht P5000 BE "invaliditeit" hangt in grote mate samen met de complexiteit van de Belgische loopbaan, in bijzonder of er sprake is van verzekeringstijdvakken in verschillende stelsels of niet (werknemers, zelfstandigen, ambtenaren).

Het RIZIV bezit zelf geen loopbaandatabanken en moet terzake de loopbaandatabanken van de pensioeninstellingen in België ondervragen (Sigedis, Rijksdienst voor sociale zekerheid, enz.).

Gemiddeld gezien kunnen loopbaanstaten P5000 binnen de maand volgend op de aanvraag worden bezorgd.

De beoordeling van het recht op een Belgische prorata-invaliditeitsuitkering neemt gemiddeld zes maanden tot een jaar in beslag

5. de aanvrager kan voor beide aspecten contact opnemen met het RIZIV, Dienst voor uitkeringen, afdeling internationale Zaken.